

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/129/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122361054
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slávka Zborovjanová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2024:6122361054.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Slávky Zborovjanovej a členiek senátu JUDr. Adriany Murínovej a JUDr. Zuzany Stolárovej, v spore žalobkyne A. B., nar. X.X.XXXX, C., D. XXX, práv. zast. Advokátska kancelária JUDr. Tomáš Čverčko - advokát, Košice, Čajakova 5, IČO: 35 553 944, proti žalovanému Mesto Košice, Košice, Tr. SNP 48/A, IČO: 00 691 135, o zaplatenie 11 682,28 eur s prísl., o odvolaní žalobkyne proti rozsudku 29C/37/2022-257 z 20.3.2023, Okresného súdu Košice II

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok.

II. Žalovanému priznáva náhradu trov odvolacieho konania proti žalobkyne v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie (ďalej len súd) odvolaním napadnutým rozsudkom rozhodol, že návrh žalobkyne na prerušenie konania zamietá (prvý výrok), žalobu zamietá (druhý výrok) a žalovaný má voči žalobkyne nárok na náhradu trov konania v plnej výške, o ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku (tretí výrok).

2.1. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa sa žalobou domáhala, aby súd zaviazal žalovaného na úhradu sumy 11 682,28 eur s 5% ročným úrokom z omeškania zo sumy 2 433,80 eur od 25.12.2020 do zaplatenia, zo sumy 9 248,48 eur od 1.7.2022 do zaplatenia a k náhrade trov konania.

2.2. Žalobkyňa žalobu odôvodnila tým, že je podielovým spoluvlastníkom pozemkov parcely č. XXXX/X o výmere 183 m², parcely č. XXXX/XX o výmere 80 m², parcely č. XXXX/XX o výmere 272 m², parcely č. XXXX/XX o výmere 2985 m², parcely č. XXXX/XX o výmere 619 m², parcely č. XXXX/X o výmere 61 m², parcely č. XXXX/XX o výmere 822 m², zapísaných na LV č. XXXXX, v katastrálnom území E., vedeného Katastrálnym úradom Košice, OÚ Košice, a to vo veľkosti 1/9 a 1/9 z celku.

2.3. Žalovaný v odpore proti platobnému rozkazu poukázal na to, že na nehnuteľnostiach, ktoré sú predmetom tohto súdneho konania, sa nachádza verejná zeleň, pričom v tejto súvislosti poukázal na ustanovenia z. č. 66/2009 Z.z. o niektorých opatreniach pri majetkovoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky. V súlade s rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu SR konštatoval, že uplatnený nárok žalobkyne je potrebné považovať za neopodstatnený a právne posúdiť ako nárok na finančnú náhradu za zákonom zriadené vecné bremeno, pričom vzniesol námietku premlčania, keďže jednorazová náhrada za zriadenie vecného bremena vznikla vlastníkovi zaťaženého pozemku ex lege ku dňu účinnosti z. č. 66/2009 Z.z. V súlade s § 101 OZ nárok na takúto náhradu sa premlčuje v zákonom stanovenej 3-ročnej premlčacej dobe, ktorá uplynula 1.7.2012. Rovnako vzniesol námietku vo vzťahu k znaleckému posudku, a teda výške uplatneného nároku.

2.4.Súd vec správne posúdil podľa čl. 20 ods.1,4 Ústavy SR, § 123, § 124, § 128 ods.1,2, § 151n ods.1, § 151o ods.1, § 151p ods.1 OZ, § 1 ods.1,2, § 2 ods.1,2,3, § 3 ods.1,3,4, § 4 ods.1,2 z. č. 66/2009 Z.z., § 2 ods.1,2,7, § 16 z. č. 138/1991 Zb., čl. 11 ods.1,4 Listiny základných práv a slobôd a vzhľadom na vznesenú námietku premlčania konštatoval, že na tento vzťah sa vzťahuje zákon č. 66/2009 Z.z. a poukázal na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR 2Cdo/194/2018, 8Cdo/17/2019 a uznesenie ÚS SR sp.zn. IV. ÚS 539/2020.

2.5.Skutkovo súd uzavrel, že medzi stranami nebolo sporné, že žalobkyňa je podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXXX a žalovaný užíva parcely žalobkyne tým, že na nich bez súhlasu žalobkyne ako podielovej spoluvlastníčky a bez právneho dôvodu zriadil verejnú zeleň.

2.6.Predmetom konania bolo, či žalobkyni patrí náhrada za žalovaným užívané nehnuteľnosti a ak áno, aká je výška náhrady a či táto náhrada má byť jednorazová alebo opakovaná. Poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR 4MCdo/2/2014, 3Cdo/49/2014, Nález ústavného súdu PL. ÚS 42/2015, ako aj rozhodovaciu prax Krajského súdu v Košiciach 6Co/78/2022.

2.7.Citoval znenie § 100 ods.1,2, § 101 OZ a konštatoval, že v zmysle § 4 ods.1 z. č. 66/2009 Z.z. vzniká vlastníčkovi pozemku povinnosť strpieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, a to do vykonania pozemkových úprav v príslušnom katastrálnom území. Finančná náhrada za vznik vecného bremena je nepochybne jednorazová a nemá charakter opakujúceho sa plnenia. Opačný výklad by bol v rozpore so zákonom, keďže zo žiadnych ustanovení žiadneho zákona nie je možné vychádzať, žeby v rámci pozemkov, na ktorých sú stavby podľa z. č. 66/2009 Z.z. mohlo dochádzať k nájomnému vzťahu, resp. bezdôvodnému obohateniu. Ani úmyslom zákonodarcu nebolo vytvorenie takého stavu, že sa bude opakovane platiť za toto vecné bremeno, pretože odplata za vecné bremeno je jednoznačne stanovená ako jednorazová v zmysle OZ a nie ako opakujúce sa plnenie. Vlastník pozemkov si mohol uplatniť náhradu za uvedené vecné bremeno v zákonom stanovenej lehote, a to 3 rokov od nadobudnutia účinnosti zákona č. 66/2009 Z.z., t.j. od 1.7.2009, kedy nadobudli účinnosť čl. 1 až 3 cit. zákona. Žaloba nesmerovala k zaplateniu odplaty za zriadenie vecného bremena, ale k tomu, že žalovaný je povinný platiť opakujúce sa plnenie za určité obdobie, t.j. od 6.7.2020 do 5.7.2022. Na základe vyššie uvedeného je teda námietka premlčania žalovaného dôvodná, keďže nárok žalobkyne na jednorazovú náhradu sa premlčal v zákonom stanovenej 3-ročnej premlčacej dobe, ktorá uplynula 1.7.2012.

2.8.Súd vzhľadom na vznesenú námietku premlčania nemohol právo žalobkyni priznať a žalobu ako nedôvodnú zamietol.

2.9.Súd neprerušil konanie v súlade s návrhom žalobkyne, keďže ústavný súd nielenže ešte meritórne nerozhodol, ale ani nerozhodol o prijatí návrhu Okresného súdu Bratislava I z 26.11.2022 v konaní o vyslovenie nesúlady § 4 ods.1,2 z. č. 66/2009 Z.z. s Ústavou SR.

2.10.O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a nevidel žiaden dôvod na aplikáciu § 257 CSP.

3.1.Rozsudok napadla včas podaným odvolaním žalobkyňa, a to z dôvodov podľa § 365 ods.1 písm. b/, d/, e/, f/, h/ CSP, ktoré odôvodnila nasledovne.

3.2.Poukázala na bod 38. rozsudku a konštatovala, že nevie, na základe akých skutočností dospel okresný súd k tomu, že Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košíc mal v správe Borovicový háj. Práve naopak, z rozhodnutia Ministerstva lesného a vodného hospodárstva SR z 21.1.1987 vyplýva, že Borovicový háj mali v správe Východoslovenské štátne lesy.

3.3.Z cit. rozhodnutia vyplýva, že prevod správy na žiadateľa, t.j. presne na Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košice sa má uskutočniť na základe hospodárskej zmluvy. Žalovaný nepredložil príslušnú hospodársku zmluvu. Uzavrel, že Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košice nemohol odovzdať správu Borovicového háju Záhradníckemu a sadovníckemu podniku mesta Košice - Správa verejnej zelene na základe hospodárskej zmluvy z 10.11.1987, nakoľko to nikdy do svojej správy nenadobudol. Žiadna hospodárska zmluva medzi Východoslovenskými štátnymi lesmi š.p. a Záhradníckym a sadovníckym podnikom mesta Košice neexistuje.

3.4.Ďalej namietla bod 24. rozsudku a konštatovala, že počnúc rokom 1985 sa riešilo využitie Borovicového hája na obvodový park, avšak výsadbu realizovali pred rokom 1964 Východoslovenské štátne lesy ako les, nie verejnú zeleň. Má za to, že žalovaný žiadnym svojím listinným dôkazom nepreukázal, že Borovicový háj bol už pred rokom 1990 verejnou zeleňou a stavbou. Naopak, žalobkyňa preukázala protestom prokuratúra, že verejná zeleň v lokalite Borovicový háj mala vzniknúť až 19.12.1991.

3.5.Verejná zeleň ako obvodový park však vznikla až 19.12.1991, teda 7 mesiacov po účinnosti z. č. 138/1991 Zb., a to vyhlásením Všeobecne záväzného nariadenia č. 2/1991 o zakladaní, údržbe a ochrane zelene.

3.6. Ďalej žalobkyňa poukázala na § 14 ods.1,4 vtedy platného z. č. 138/1991 Zb. a uviedla, že žalovaný nepredložil žiadne dôkazy, že Borovicový háj vznikol pred rokom 1990. Práve naopak, rozhodnutie Ministerstva lesného a vodného hospodárstva SSR z 21.1.1987 svedčí o opaku.

3.7. Súd sa vôbec nezaoberal rozhodnutím Ministerstva lesného a vodného hospodárstva SSR z 21.1.1987, ktoré bolo vydané 2 roky potom, ako bolo vydané rozhodnutie z 15.3.1985. Súd sa s uvedeným rozhodnutím ani hospodárskou zmluvou nevysporiadal.

3.8. Je zrejmé, že od roku 1987 lokalita Borovicového hája bola lesom a nemohla byť parkom ani verejnou zeleňou. Nedošlo podľa rozhodnutia k majetkoprávnemu vysporiadaniu pozemkov podľa bodu 3 písm. b/, nedošlo k uzatvoreniu zmluvy o prevode správy národného majetku podľa písm. B ods. 1 písm. b/ a prílohy č. 1 rozhodnutia MLVH SSR.

3.9. Pre rozhodnutie bola podstatnou právnou otázkou stanovenia kritérií právnej kvalifikácie verejná zeleň. Vychádzajúc z § 1 ods.2 žalobkyňa konštatovala, že aplikačný rozsah ZoMU je daný iba v prípade, ak verejná zeleň prešla do vlastníctva obce. Z výkladu § 120 ods.2 OZ je zrejmé, že každá verejná zeleň (porasty, stromy tvoria plochu), ktoré nie sú stavbou v zmysle Občianskeho zákonníka, stávajú sa súčasťou pozemku, na ktorom sa ako biotop nachádzajú. Pojem verejná zeleň je možné gramatickým a systematickým výkladom porovnať s administratívno-právnym vymedzením pojmu park, a to podľa z. č. 50/1976 Zb. (Stavebný zákon) platný a účinný k 1.7.2009, § 43a ods. 3 písm. p/.

3.10. Pojem „zeleň“, resp. „park“ v čase prvého prevodu Borovicového hája nevymedzovali príslušné stavebné predpisy. Ak by tomu aj tak bolo, nebolo by so samo o sebe postačujúce na to, aby objekt ako „zeleň“ a „park“ nadobudol charakter veci v právnom slova zmysle. Je toho názoru, že objekty spadajúce pod kategóriu verejná zeleň podľa § 1 ods.2 ZoMU musia byť samostatnou vecou majúcou povahu stavby v občianskoprávnom zmysle, pri ktorej to, že došlo k jej vytvoreniu ľudskou činnosťou musí byť jednoznačne preukázané. Má za to, že právny predchodca žalovaného realizoval len výhradne administratívnotechnické úkony týkajúce sa príslušného územia.

3.11. Konajúci súd nevymedzil, ktorý úkon/úkony sú spôsobilé vytvoriť stavbu ako vec v občianskoprávnom význame spadajúcu pod kategóriu verejná zeleň podľa ZoMU.

3.12. V prípade, ak verejná zeleň nie je stavbou, nie je daný rozdiel vo vlastníctve k verejnej zelene a jednotlivým pozemkom. Preto k takejto verejnej zelene podľa § 2 ods.1 z. č. 138/1991 Zb. o majetku obcí neprechádza vlastníctvo zo štátu na obec (bez prevodu súvisiacich pozemkov, na ktorých sa má zeleň nachádzať). Poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 28.2.2006 sp.zn. 22Cdo/1118/2005.

3.13. Stavba je vždy individuálne určená vec. Pre jednoznačné identifikovanie „Borovicový háj“ ako samostatnej veci bolo potrebné v čase údajného vzniku ju individualizovať a určiť, kde končí pozemok, a kde začína takáto stavba.

3.14. Poukázala na rozhodnutie Obvodného národného výboru z 15.3.1985 a zastáva názor, že ide o pakt bez právnych účinkov. Jednoznačne záver vyslovil vo svojom rozsudku Najvyšší súd SR 3Cdo/96/98 a nadväzujúco v závere aj Ústavný súd SR, a to III. ÚS 16/2012 v obdobnej veci vyvlastňovacieho konania. Žiadne rozhodnutie nebolo doručené vlastníkom pozemkov.

3.15. Poukázala na samotný gramatický rozdiel v označeniach medzi slovom „Park“ „Háj“. Z uvedeného je zrejmé, že na príslušných pozemkoch sa nejedná o stavbu majúcu povahu verejnej zelene, ale len zalesnený biotop/zeleň, ktorá mala byť prebudovaná na obvodový park. K výstavbe parku mal právny predchodca žalovaného pristúpiť až po majetkovom vypořádání, pričom k uvedenému nikdy nedošlo. Má za to, že na pozemkoch, o ktoré ide vo veci samej neboli realizované také úpravy, ktoré by založili vznik novej veci označovanej „Borovicový háj“. Zastáva názor, že na vznik stavby sa vyžaduje stavebné alebo iné povolenie, ktoré takúto stavbu individualizuje. Územie označované ako Borovicový háj nie je stavbou/parkom, ku ktorej by mohol nadobudnúť vlastníctvo žalovaný.

3.16. Konštatovala, že ona nie je novým majiteľom, majiteľom pozemkov je od roku 2002 v 1/9 a v 1/9 od roku 2018, teda pred nadobudnutím účinnosti zákona 66/2009 Z.z. a nadobudla pozemky dedením od svojich predkov.

3.17. Gramatický a logický výklad § 1 ods.2 ZoMU tohto ustanovenia svedčí o možnosti vylúčenia určitých pravidiel ZoMU, ktoré sa inak vzťahujú na stavby podľa § 1 ods.1 ZoMU. Z uvedeného dôvodu je nutné pri každej kategórii uvedenej v § 1 ods.2 ZoMU v prvom rade ustáliť, ktoré z pravidiel/opatrení ZoMU sa môžu na túto kategóriu z hľadiska jej povahy primerane vzťahovať.

3.18. Pri stavbe, ktorá by mala spadať pod kategóriu verejná zeleň totiž oproti všeobecnému vymedzeniu stavby (do ktorého spadajú stavby podľa § 1 ods.1 ZoMU) existujú odlišnosti – stavba, ktorá mala mať povahu verejnej zelene podľa § 1 ods.2 ZoMU v zásade nie je zapisovaná do katastra nehnuteľností, takáto stavba musí spĺňať charakteristiku verejnej zelene, čo je údaj, ktorý taktiež nie je zapisovaný v žiadnom verejne dostupnom registri, ktorého informácie by mali používať prezumpciu správnosti.

3.19. Vychádzajúc z uvedeného je toho názoru, že nie je možné vzťahovať rovnaké pravidla upravujúce vznik práva zodpovedajúceho vecnému bremenu pri ZoVB, taktiež na vznik práva zodpovedajúceho vecnému bremenu podľa ZoMU pri objektoch spadajúcich pod kategóriu verejná zeleň podľa § 1 ods. 2 ZoMU, a to z dôvodu, že takéto stavby nevykazujú obdobné charakteristické znaky ako byty/bytové domy podľa ZoVB.

3.20. Ku dňu účinnosti článku 1 ZoMU, t.j. k 1.7.2009 neexistovalo jednoznačné určenie, na ktorých presne špecifikovaných pozemkoch sa v tento deň nachádza alebo nenachádza verejná zeleň. Faktickou zmenou biotopu sa môže rozsah umiestnenia porastov na dotknutých pozemkoch v čase meniť. Preto nie je možné spätne jednoznačne určiť rozsah, v ktorom sa mala na tom ktorom pozemku práve 1.7.2009 nachádzať alebo nenachádzať verejná zeleň. Z uvedeného dôvodu nie je rozumne možné vzťahovať § 4 ods.1 ZoMU v časti vzniku vecného bremena ex lege na objekt kategórie verejná zeleň.

3.21. Žalobkyňa navrhla, že § 4 ods.1 ZoMU nemožno vôbec ex lege aplikovať primerane na objekty spadajúce pod kategóriu verejnej zelene podľa § 1 ods.2 ZoMU, alebo v prípade, aby bolo možné aplikovať § 4 ods.1 na objekty kategórie verejná zeleň nutné, aby tomu predchádzal zápis príslušného práva obce (mesta) zodpovedajúceho vecnému bremenu v katastri nehnuteľnosti. Za týchto okolností je potrebné zákonom používané slovné spojenie v § 4 ods.1 ZoMU „vznik“ vykladať teleologickou redukciou, zužujúco ako zriadenie a zároveň v nadväznosti na uvedené slovné spojenie „záznam“ je nutné vykladať ako „vklad“.

3.22. Súd zlyhal v určení rozdielnych aspektov príslušného práva zodpovedajúceho vecnému bremenu pri objektoch majúcich povahu verejnej zelene podľa § 1 ods.2 ZoMU.

3.23. Žalobkyňa má za to, že obsah práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, ktoré by malo podľa § 4 ods.1 ZoMU vzniknúť pri objektoch v kategórii verejnej zelene zákon dostatočne určito nevymedzuje. Zákon explicitne hovorí o práve „držať“ a „užívať pozemok pod stavbou“. Z dôvodov, že má ZoMU sa jednať o obmedzenie vlastníckeho práva pre účely umiestnenia stavby, tak možno dospieť k záveru, že tieto oprávnenia výkladovo zodpovedajú právu umiestnenia stavby. Pri stavbe „verejná zeleň“, má teda vlastník pozemku povinnosť strpieť umiestnení stavby verejná zeleň na svojom pozemku. Okrem uvedeného mu zodpovedá povinnosť vlastníka pozemku zdržať sa odstraňovania biotopov verejnej zelene zo svojho pozemku. Na druhú stranu príslušný § 4 ods.1 ZoMU nezveruje oprávnenej osobe čiastkové oprávnenie „požívania pozemku“. Čiastočné oprávnenie vec užívať a vec požívať sú dve samostatné od seba oddelené čiastkové oprávnenia vlastníckeho práva. Žalobkyňa tvrdí, že žalovanému nebolo zverené právo požívať vec, tak žalovaný nemá právo na úžitky, ktoré z vlastníctva tejto veci plynú. Uvedený výklad podporuje aj samotné slovné spojenie v prospech vlastníka stavby, keďže indikuje, že by sa malo jednať o vecné bremeno in personam, teda tretie osoby okrem žalovaného nemôžu držať pozemok.

3.24. Má za to, že obsah práva zodpovedajúceho právu vecného bremena pri objektoch verejnej zelene podľa § 1 ods.2 ZoMU musí vo svojom rozsahu zodpovedať právu zodpovedajúceho vecnému bremenu pri objektoch podľa § 1 ods.1 ZoMU. Pojem užívanie a držanie uvedených v zákone je teda aj z tohto dôvodu nutne zúžený na právo umiestnenia stavby tak, ako to uviedla.

3.25. Právom vstupu verejnosti na tieto pozemky ako prejav požívania týchto pozemkov žalovaný nie je zahrnuté v čiastkovom oprávnení vyplývajúci z práva podľa § 4 ods.1 ZoMU pri objektoch v kategórii verejná zeleň podľa § 1 ods.2 ZoMU. Extenzívny výklad ustanovení ZoMU je neprípustný, keďže sa jedná o jednostranný zásah/obmedzenie vlastníckeho práva štátnou mocou. Preto je nutné vykladať tiež čiastkové povinnosti tvoriace obsah vecného bremena podľa § 4 ods.1 ZoMU zužujúco a pri zohľadnení princípu proporcionality.

3.26. Rozsudok súdu neobsahuje presvedčivú a jasnú právnu úvahu, z ktorej by bolo zrejmé, že vzhľadom na zistený skutkový stav vzniklo zo zákona vecné bremeno podľa § 4 z. č. 66/2009 Z.z., ktoré by nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, za vstup verejnosti na dotknuté pozemky, vylúčilo.

3.27. Z uvedeného vyplýva, že súd sa vôbec vzťahom bezdôvodného obohatenia a osobitnej náhrady nepriamo plynúcej zo z. č. 66/2009 Z.z. nezaoberal.

3.28. Má za to, že uvedeným postupom došlo k porušeniu zásady zákazu denegatio iustitiae odmietnutiu spravodlivosti tým, že došlo k odopretiu práva žalobcu, aby bolo rozhodnuté o nároku, o akom žiadal rozhodnúť žalobca, ale o nároku z iného právneho titulu. Takýto právny záver považuje za nesprávny.

3.29. Domnieva sa, že pri budovách kategórie verejná zeleň nedochádza na základe § 4 ods.1, 2 ZoMU k vzniku práva zodpovedajúceho vecnému bremenu zo zákona.

3.30. V prípade, ak by tomu tak aj bolo, zároveň sa domnieva, že nemožno v prípade vzniku takéhoto práva zodpovedajúceho vecnému bremenu akceptovať pravidlo o tom, že pre dotknuté subjekty v takom prípade vznikla jednorazová náhrada momentom účinnosti ZoMU. Ak by bol prijatý záver, že náhrada za takýto zásah by mala byť jednorazová, potom dotknutým subjektom chýbala akákoľvek efektívna

možnosť si túto náhradu včasne uplatniť, keďže ani nemali možnosť zistiť, že na ich pozemkoch sa tzv. verejná zeleň vôbec nachádza. Takýto výklad nekorešponduje s ústavne-konformným výkladom dotknutých ustanovení ZoMU vo svetle požiadavky na zachovanie právnej istoty adresátov práva.

3.31. Odvolateľka navrhla právne posúdenie, podľa ktorého ústavne konformný výklad, ktorý má podobu zužujúceho výkladu príslušného § 4 ods.1,2 ZoMU proti ZoVB, v prípade posudzovania pravidiel pre vznik práva na odplatu za zriadenie vecného bremena. Preto nie je možné pravidla podľa ZoVB analogicky vzťahovať na právo na odplatu za vznik práva zodpovedajúceho vecnému bremenu podľa ZoMU.

3.32. Záver súdu, že finančná náhrada je nepochybne jednorazová a nemá charakter opakovaného plnenia je nesprávny. Domnieva sa, že prípadné právo na jednorazovú odplatu za zriadenie vecného bremena pre objekty v kategórii podľa § 1 ods.2 ZoMU vzniká až momentom zápisu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu v katastri nehnuteľnosti.

3.33. V prípade, ak by bol prijatý výklad s poukazom na ZoVB prezentovaný súdom v bode 44. rozsudku, tak by sa vlastník dotknutého pozemku mal obohatiť v zásade dvojnásobne za to isté. Najprv by mu mala svedčať zo zákona jednorazová náhrada za vzniknuté právo zodpovedajúce vecnému bremenu. Následne po vykonaní pozemkových úprav mohol vlastník takéhoto pozemku opakovane obdržať finančnú náhradu za pozemok. Takto by bol v zásade za jedno obmedzenie kompenzovaný dvakrát.

3.34. Novelizáciou z. č. 257/2022 Z.z., ktorý vstúpil do účinnosti 1.9.2022 stratili vlastníci dotknutých pozemkov právo domáhať sa finančnej náhrady za takto dotknuté pozemky. Uvedená zmena predstavuje obmedzenie vlastníkov v možnosti získania definitívnej kompenzácie za vzniknuté jednorazové obmedzenie svojho vlastníctva podľa ZoMU. Je toho názoru, že za obmedzenia podľa § 4 ods.2 ZoMU patrí dotknutým osobám opakujúca sa náhrada.

3.35. Právo na jednorazovú náhradu môže pri objektoch v kategórii verejná zeleň podľa § 1 ods.2 ZoMU vzniknúť až momentom zápisu príslušného práva zodpovedajúceho vecnému bremenu podľa § 4 ods.1 ZoMU v katastri nehnuteľností. V prípade, ak by malo vzniknúť právo na jednorazovú náhradu zo zákona, k uvedenému mohlo dôjsť až po účinnosti novelizácie ZoMU z. č. 257/2022 Z.z., teda k 1.9.2022.

3.36. Súd nesprávne právne posúdil námietku premičania vznesenú žalovaným, a teda v prípade, ak by aj vo veci vzniklo právo na jednorazovú náhradu za obmedzujúce opatrenia podľa ZoMU, tak takéto právo v čase podania žaloby nebolo premičané.

3.37. K prevodu vlastníckeho práva k Borovicovému háju žalobkyňa uviedla, že je podstatné odpovedať na otázku, či právny predchodca žalovaného nadobudol platne vlastnícke právo k Borovicovému háju a či vo veci k platnému prevodu vlastníckeho práva k Borovicovému háju došlo z právneho predchodcu žalovaného.

3.38. Namietla, že zmena právnej kvalifikácie, ktorá priznáva žalovanému postavenie oprávneného subjektu z práva zodpovedajúceho vecnému bremenu podľa ZoMU bola zo strany súdu vykonaná na podklade rozsudku súdu. Žalobca nemal možnosť aktívne procesne reagovať na takýto posun v právnej úprave súdu a náležitým spôsobom rozporovať právne závery súdu.

3.39. Z uvedených dôvodov trpí rozsudok vadou arbitrárnosti a nepreskúmateľnosti.

3.40. Keďže súd Borovicový háj ako vec v správnom zmysle nevymedzil, tak následne úplne opomenul ustáliť moment vzniku vlastníctva k tejto veci na strane právneho predchodcu žalovaného. Bez toho, aby došlo k nadobudnutiu vlastníctva k Borovicovému háju právnym predchodcom žalovaného tak nie je možné hovoriť o platnom prevode vlastníckeho práva na iné subjekty.

3.41. Žalobkyňa poukázala na § 65 ods.3 z. č. 109/1964 Zb. Hospodársky zákonník v znení účinnom k 1.1.1983 do 30.6.1988, a to § 64 ods.1, 68 ods.1 a konštatovala, že záver súdu o tom, že lokalitu Borovicový háj mal za situácie, o akú ide vo veci samej nadobudnúť do správy národného majetku Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košíc, nie je podložený žiadnym dôkazom v spisovom materiáli. Práve opačný právny záver preukazuje znenie rozhodnutia MLVH SSR z 21.1.1987 o vyňatí, ktoré v bode B, 1. písm. b) ukladá Záhradníckemu a sadovníckemu podniku mesta Košíc uzatvoriť zmluvu o prevode národného majetku. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košíc nemal v správe národného majetku lokalitu Borovicový háj, keďže mu bola uložená povinnosť uzatvorenia príslušnej hospodárskej zmluvy o prevode správy Ministerstvom lesného a vodného hospodárstva SSR.

3.42. V konaní nebolo preukázané uzatvorenie takejto hospodárskej zmluvy.

3.43. Vo veci nebolo zrejmé a ani ustálené, ktorá socialistická organizácia (ak vôbec nejaká) mala získať do správy národného majetku Borovicový háj. Z toho dôvodu je potrebné na vec aplikovať § 65 ods.3 Hospodárskeho zákonníka, a teda prijať záver, že Borovicový háj mal po celý čas v dočasnej správe Okresný národný výbor v Košiciach. Záver súdu o tom, že Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košíc získal do správy národného majetku Borovicový háj, považuje za nesprávny. Poukázala na §

8, § 9a Hospodárskeho zákonníka v znení účinnom od 1.7.1988, § 2 ods.1 z. č. 138/1991 Zb., § 2 ods.1 citovaného zákona a uviedla, že z tohto dôvodu žalovaný nemohol nadobudnúť do vlastníctva Borovicový háj z vlastníctva štátu na základe § 2 ods.1 z. č. 138/1991 Zb. o majetku obcí. Preto na vec nemožno aplikovať § 1 ods.2 ZoMU, keďže v prípade Borovicový háj nenastal prevod vlastníctva k tomuto zo štátu na žalovaného podľa § 2 ods.1. Podľa § 2 ods.1 z. č. 138/1991 Zb. o majetku obcí neprechádzajú z majetku Slovenskej republiky do vlastníctva obce, ku ktorým nepatrilo právo hospodárenia príslušným Národným výborom, ale boli iba v ich dočasnej správe.

3.44.S posúdením tejto právnej otázky súvisí ďalšia otázka, a to je hospodárska zmluva spôsobilá založiť právne účinný prevod správy národného majetku k budove na túto tretiu osobu v prípade, ak za predpisov účinných k 10.11.1987 neobsahuje presné označenie parcely, na ktorých sa má budova nachádzať, alebo je z iných dôvodov absolútne neplatným právnym úkonom.

3.45.Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košíc mal odovzdať správu na Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košíc – správa verejnej zelene hospodárskou zmluvou z 10.11.1987. Súd sa vôbec nevyjadruje k hospodárskej zmluve a ani platnosť tejto hospodárskej zmluvy neposudzuje.

3.46.Má za to, že hospodárska zmluva je absolútne neplatná, a teda na jej základe nemohlo dôjsť k platnému prevodu správy národného majetku zo Záhradníckeho a sadovníckeho podniku mesta Košíc.

3.47.Uvedené závery odôvodnila citáciou § 113, § 124, § 152 ods.1 Hospodárskeho zákonníka. V prípade, ak by pripustila, že obe zmluvné strany boli spôsobilé uzatvoriť takúto hospodársku zmluvu, potom by táto vykazovala vady z hľadiska určitosti (presnosti) vymedzenia svojho predmetu. V tejto súvislosti poukázala na to, že lokalita Borovicový háj bola ako prevádzaný národný majetok vymedzená v hospodárskej zmluve „Borovicový háj o rozlohe 11,4245 ha, kat. územie C. – F.“. Keďže hospodárskou zmluvou sa mala prevádzať správa nehnuteľností, takýto predmet mal byť vymedzený tak dostatočne v určitom rozsahu, minimálne mal obsahovať presné vymedzenie parciel na ktorých sa má príslušná budova nachádzať.

3.48.Ďalej žalobkyňa poukázala na § 23 ods.1 Hospodárskeho zákonníka a tvrdí, že obsahom hospodárskej zmluvy nie je žiaden údaj, ktorý by umožňoval evidovanie takéhoto prevodu v evidencii nehnuteľností.

3.49.Žalobkyňa tvrdí, že podľa § 24 ods.1 Hospodárskeho zákonníka a § 37 OZ je hospodárska zmluva absolútne neplatným právnym úkonom.

3.50.Ďalej žalobkyňa citovala znenie § 347 ods.1,2,5 Hospodárskeho zákonníka platného k 1.5.1991, § 761 ods.1 OZ, § 2 ods. 1, ods.2,3 z. č. 138/1991 Zb. a uzavrela, že v tejto veci si nemožno nevšimnúť, že pri odvodzovaní žalovaným tvrdeného práva Správy národného majetku od hospodárskej zmluvy z 10.11.1987 o prevode správy národného majetku za účastníkov takejto zmluvy boli označení Čsl. štát – Národný výbor mesta Košíc ako odovzdávajúca organizácia – nadriadený orgán a Čsl. štát – Národný výbor mesta Košíc ako preberajúca organizácia – nadriadený orgán. Pominúc okolnosť zanesenia do zmluvy štátu na oboch stranách vzťahu, teda za odovzdávajúcu i preberajúcu organizáciu bol v zmluve označený právne nemožný kríženec štátu a jedného z jeho orgánov, resp. štátu a jednej z ním zriadených organizácií, a to navyše za cenu označenia časti takto zloženého útvaru predstavujúcej štátom tak ako tento v rozhodnom období nebol. Je potom na úvahu, či zmluvu v takejto podobe by šlo považovať za platný nástroj vzniku práv a povinností majúcich byť ňou založených aj spôsobilý podklad neskoršej transformácie práva a správy majetku štátu na vlastnícke právo žalovanej.

3.51.V prejednávanej veci bolo treba postupy z doby neslobody podrobiť testu súladnosti s vtedajším právom a bez tendencie prípadnej správnosti prehliadať, či dokonca obhajovať.

3.52.Splnenie ani jednej zákonom stanovenej podmienky v zmysle z. č. 138/1991 Zb., na základe ktorej by malo údajne dôjsť k prevodu vlastníckeho práva k verejnej zelene zo štátu na žalovaného nebolo doposiaľ v tomto súdnom konaní žalovaným preukázané. Na základe vyššie uvedeného konštatovala, že z dôvodu väd v získaní lokality Borovicový háj do správy národného majetku Záhradníckym a sadovníckym podnikom mesta Košíc a následných väd prevodu takejto správy národného majetku vrátane väd hospodárskej zmluvy neboli na strane žalovaného splnené zákonné predpoklady z. č. 138/1991 Zb. o majetku obcí, a teda prípadné vlastníctvo žalovaný v lokalite Borovicový háj nezískal. Z uvedeného dôvodu nemožno na vec aplikovať § 1 ods.2 ZoMU.

3.53.Na základe uvedených skutočností žalobkyňa navrhla, aby odvolací súd zrušil rozsudok Okresného súdu Košice II v celom rozsahu a vec vrátil na opätovné prejednanie a rozhodnutie a žalovaného zaviazal na úhradu trov odvolacieho konania.

4.Žalovaný sa k odvolaniu nevyjadril.

5. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobkyne ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle § 385 ods.1 CSP v rozsahu vyplývajúcom z § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné vyhovieť.

6.1. Odvolateľka v odvolaní uplatnila odvolacie dôvody podľa § 365 ods.1 písm. b/, d/, e/, f/ a h/ CSP a po preskúmaní odôvodnenia uplatnených odvolacích dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že žiaden z uplatnených odvolacích dôvodov nebol naplnený.

6.2. Odvolací súd sa stotožňuje v celom rozsahu s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, konštatuje jeho správnosť a súčasne na zdôraznenie jeho správnosti, súčasne k podanému odvolaniu uvádza a dopĺňa nasledovné.

7.1. Odvolací súd považuje za nedôvodnú odvolaciu námietku, ktorou žalobkyňa namietala, že zo žiadnych dôkazov nevyplýva, aby Borovicový háj mal v správe Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košíc, keď mala za to, že práve naopak, z dôkazu - z rozhodnutia Ministerstva lesného a vodného hospodárstva SSR z 21.1.1987 a jej prílohy č. 1 vyplýva, že Borovicový háj mali v správe Východoslovenské štátne lesy š.p.

7.2. Odvolací súd predovšetkým poukazuje na to, že v priebehu konania žalobkyňa nespochybnila okolnosť, že Borovicový háj (resp. celé územie spadajúce pod lokalitu, ktorá sa nazýva Borovicový háj) bol spravovaný Záhradníckym a sadovníckym podnikom mesta Košíc. Už z dokumentov predložených žalovaným vyplýva, že tieto pozemky (ani zeleň) - nikdy neprešli z majetku Slovenskej republiky na obec, ale práve naopak, tieto boli už od roku 1985 v správe (nie vo vlastníctve) najprv: a) Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košice - rozhodnutie z 15.3.1985 o využití územia, a preto pokiaľ súd urobil tento záver, vychádzal iba zo zhodných skutkových tvrdení strán sporu, navyše podporeného listinným dôkazom (napr. Hospodárska zmluva z 10.11.1987). Pokiaľ odvolateľka poukazovala na dôkaz - rozhodnutie Ministerstva lesného a vodného hospodárstva SSR z 21.1.1987, týmto rozhodnutím došlo k trvalému vyňatiu lesných pozemkov v katastrálnom území C. - F. s cieľom vytvorenia mestskej zelene - obvodového parku o celkovej výmere 114245 ha a odvolaciemu súdu nie je zrejmé, ako tento dôkaz preukazuje, že Borovicový háj bol v správe Východoslovenských štátnych lesov š.p.

8.1. Odvolací súd ďalej nemohol pripísať relevanciu odvolacej námietke v časti, v ktorej odvolateľka mala za to, že žalovaný nepreukázal, že Borovicový háj bol už pred rokom 1990 verejnou zeleňou a stavbou, práve naopak, žalobkyňa preukázala protestom prokurátora, že verejná zeleň v lokalite Borovicového hája mala vzniknúť až 19.12.1991.

8.2. Odvolací súd (totožne, ako aj strany sporu) poznamenáva, že z. č. 66/2009 Z.z. nedefinuje pojem verejná zeleň. V proteste prokurátora bolo namietané definovanie pojmu verejná zeleň v rámci VZN, pričom však nemožno poprieť fakt, že daná lokalita je zeleňou vo vlastníctve mesta a je prístupnou verejnosti.

8.3. K danej odvolacej námietke odvolací súd poukazuje na to, že Borovicový háj bol až do roku 1987 identifikovaný ako les a následne užívaný ako verejná zeleň. Spomínané VZN č. 2/1991 sa nezaoberalo konkrétne identifikáciou Borovicového hája, dokonca ani jeho založením, či vytvorením, pričom existencia Borovicového hája už v období pred 19.12.1991, t.j. pred vyhlásením VZN č. 2/1991, bola zjavne preukázaná ostatnými písomnými dôkazmi produkovaným stranami sporu v konaní, ako aj to, že mala už vtedy charakter verejnej zelene. Tento charakter Borovicového hája ako verejnej zelene je treba odlíšiť od sadov, parkov, a pod., ktoré sú stavbami v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon), a na ktoré myslí ustanovenie § 1 ods.1 z. č. 66/2009 Z.z. V niektorých prípadoch budú sa preto plochy zelene považovať za stavbu alebo budú prináležať k stavbe, prípade budú existovať nezávisle od stavieb a súčasne sa nebudú považovať za stavbu, čo zjavne bude aj prípad Borovicového hája. Borovicový háj predstavuje vnútromestskú zeleň, ktorá je prístupná verejnosti, pričom takto je vnímaná od počiatku jeho výsadby. Dokonca spočiatku aj sama žalobkyňa označila Borovicový háj za verejnú zeleň (pozn. súdu: žaloba na čl. 1 a nasl. súdneho spisu). Následná argumentácia žalobkyne o tom, že v zmysle § 120 ods.1 OZ sa bude jednať v prípade Borovicového hája o súčasť vecí tiež neobstojí vzhľadom na početné písomné dôkazy predložené stranami v tomto konaní, ktoré potvrdzujú vlastníctvo Borovicového hája prislúchajúce žalovanému. Pojem „verejná zeleň“ zákon č. 66/2009 Z.z. nedefinuje, no s týmto pojmom sa v súčasnosti môžeme stretnúť v § 47 ods.5 z. č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. Tiež pôvodný z. č. 287/1994 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v § 32 ods.4 používal pojem verejný sad a záhrada, ktorý nie je pojmovo vzdialený pojmu verejná zeleň. Pojem „verejná zeleň“ možno na základe sadovníckej a urbanistickej

praxe vymedziť ako „zeleň prístupná všetkým občanom bez obmedzenia a slúži na všeobecné užívanie. Predstavuje zeleň v uliciach, stromoradia, zelené pásy a pruhy, mobilnú zeleň v uliciach, voľné miesta po asanácii budov, parkoviská, zeleň na námestiach, zeleň pri významných budovách, pomníky a pamätníky, verejnú zeleň na sídliskách, mestské parky a parkovo upravované plochy, promenády, promenádne lúky, odpočinkové lúky, okružné prechádzkové trasy, cieľové prechádzky, odpočívadlá, prírodné kiná a amfiteátre, náučné chodníky, psie lúky a pod. Zeleň verejných parkov tvoria všetky verejné prístupné plochy zelene v sídelnom útvare. Aj v zmysle evidovania spôsobu využitia pozemkov na LV č. XXXXX pre k.ú. E. /C. G. bude pre väčšinu parciel platiť, že sa jedná o pozemky, na ktorých je okrasná záhrada, uličná a sídlisková zeleň, park a iná funkčná zeleň a lesný pozemok na rekreačné a poľovnícke využitie a v konaní nikdy ani nebolo sporné, že pozemky ktoré sú predmetom konania, sú súčasťou Borovicového hája, ktorého výmera je totožná minimálne od roku 1984 až doteraz, a to aj napriek spochybneniu rozsahu územného rozhodnutia vo vzťahu k tam uvedeným parcelám žalobkyňou. V nadväznosti na to potom nie je vylúčené, že jednotlivé parcely a ich označenie tak, ako boli obsiahnuté vo vtedajších podkladoch pre budúci zámer (napr. geometrický plán), prešli zmenami. Z dokumentu Miestny územný systém ekologickej stability mesta Košice (MÚSES) z roku 2013, ktorý bol schválený uznesením z XXII. rokovania Mestského zastupiteľstva v Košiciach zo dňa 16.12.2013, vyplýva označenie Borovicového hája za biocentrum, a preto aj z tohto dokumentu vyplýva charakter Borovicového hája ako verejnej zelene a miesta voľne prístupného širokej verejnosti.

8.4.Nedôvodným je napokon namietanie, že verejná zeleň v lokalite Borovicový háj mala vzniknúť až dňa 19.12.1991, ku ktorému dátumu bolo vydané VZN č. 2/1991. Borovicový háj nevznikol takpovediac z jedného dňa na druhý, ale išlo o proces vytvárania danej lokality nielen ľudskou činnosťou, ale tiež ako prírodný výtvor, ktorý bol zeleňou prístupnou širokej verejnosti už pred žalobkyňou označeným dátumom 19.12.1991. V tejto súvislosti neobstojí preto ani odvolacia námietka, ktorou žalobkyňa namietala, že verejná zeleň na žalovaného nemohla prejsť, pokiaľ ku dňu 1.5.1991 ešte neexistovala.

8.5.K uvedenému možno poukázať tiež na to, čo uviedol súd prvej inštancie (bod 38. odôvodnenia rozsudku), že súdu je známe z jeho činností (rozhodovania obdobných vecí týkajúcich sa „Borovicového hája“- sp. zn. 29C/52/2020...), ku ktorým žalovaný v tomto aj v iných konaniach predložil súdu listiny preukazujúce, že lokalita Borovicový háj mala charakter verejnej zelene už pred rokom 1990, a to: - „rozhodnutie o využití územia č. A.. XXXX-X XXXX-XX zo dňa 15.03.1985“ vydané odborom výstavby, územného plánu a architektúry, Obvodného národného výboru Košice II, - „hospodárska zmluva zo dňa 10.11.1987“ uzatvorená medzi odovzdávajúcou organizáciou: Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košice a preberajúcou organizáciou: Správa verejnej zelene Košice, - „protokol o prechode vlastníctva, majetkových práv a záväzkov z 03.05.2004“ uzatvorený medzi odovzdávajúcim: Správa mestskej zelene v Košiciach a preberajúcim: Mesto Košice, - delimitačný protokol zo dňa 28.06.1991, ktorým došlo k formálnemu odovzdaniu lokality Borovicový háj z odovzdávajúcej organizácie: Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košice, š.p. na preberajúcu organizáciu: Správa mestskej zelene Košice; - geometrický plán č. XXX-X-XXXX-XX-XX zo dňa 06.12.1982 obsahujúci špecifikáciu pôvodných parciel nachádzajúcich sa v lokalite Borovicový háj, a to: parcely XXXX o výmere 1,9008 ha, parcely XXXX o výmere 6,0156 ha, parcely XXXX/X o výmere 2,1414 ha, parcely XXXX/X o výmere 0,4946 ha, parcely XXXX/X o výmere 0,0614 ha, parcely XXXX o výmere 0,8107 ha, na ktoré odkazuje rozhodnutie o využití územia č. A.. XXXX-X XXXX-XX zo dňa 15.03.1985. Na základe týchto skutočností verejná zeleň prešla v zmysle zák. č. 138/1991 Zb. zo štátu do vlastníctva obce, t.j. mesta Košice.

9.1.Odvolací súd sa nestotožňuje s námietkou žalobkyne, že toto rozhodnutie nikdy nenadobudlo právoplatnosť. Doložka právoplatnosti je vyznačená na zadnej (druhej) strane rozhodnutia, a to 4.5.1985, aj keď zrejme administratívnym omylom je to uvedené v kolónke „dátum“ (v Košiciach, dňa 4.V.1985). Uvedený záver je prijateľný aj z toho dôvodu, že zo žiadnych dôkazov nevyplývalo, aby sa voči nemu dotknuté strany odvolali.

9.2.Keď žalobkyňa tvrdí, že rozhodnutie nemohlo nadobudnúť právoplatnosť, lebo jej, resp. právnym predchodcom nebolo ako oprávneným osobám doručené, je nutné zdôrazniť, že vydané rozhodnutie sa doručovalo ZaSP, ÚHA Košice, NVmK - odbor ÚPaA, ObNV II. - KHSDaO. Žalobkyňa ani jej právni predchodcovia neboli v tom čase evidovaní ako vlastníci týchto pozemkov, takže neboli účastníkmi tohto konania a neexistoval žiaden právny dôvod doručovať im predmetné rozhodnutie.

10.1.K odvolaniu v časti, v ktorej odvolateľka argumentovala tým, že verejná zeleň subsumovaná pod § 1 ods.2 ZoMU musí byť spôsobilým predmetom občiansko-právnych vzťahov, a teda sa musí jednať o samostatnú vec v právnom slova zmysle, odvolací súd uvádza, už zo samotnej zákonnej konštrukcie § 1 ods.2 zákona č. 66/2009 Z.z. vyplýva, že pokiaľ ide o kategóriu vecí: cintorín, športový areál a verejná

zeleň, tieto môžu byť predmetom prevodu vlastníckeho práva, teda spĺňajú podmienku samostatnej veci v právnom slova zmysle. Pokiaľ by tomu tak nebolo, nemohol by zákonodarca vo svojom § 1 ods.2 tohto zákona stanoviť podmienku („... ak tento cintorín, športový areál alebo verejná zeleň prešli do vlastníctva obce podľa osobitného predpisu“).

10.2.V súvislosti s touto námietkou odvolací súd poukazuje na § 118 OZ platný v čase prevodu majetku (1987), podľa ktorého predmetom občianskoprávných vzťahov sú veci a práva, pokiaľ to povaha práva pripúšťa.

10.3.Podľa § 119 ods.1 OZ veci sú hnutelné alebo nehnuteľné.

10.4.Podľa § 119 ods.2 OZ nehnuteľnosťami sú pozemky a stavby spojené so zemou pevným základom.

10.5.Odvolací súd nespochybňuje skutočnosť, že predmetom prevodu vlastníctva môže byť len vec spôsobilá byť predmetom občianskoprávných vzťahov (§ 118 OZ), teda z právneho hľadiska samostatná. V tejto súvislosti odvolací súd nevníma žiaden dôvod, prečo park, resp. zeleň nemá mať charakter samostatnej veci, a teda prečo nemá (nemôže) byť predmetom prevodu, a to bez ohľadu na skutočnosť, či žalovaný, resp. jeho právny predchodca veci nachádzajúce sa v parku vysadil alebo sa o ne staral, revitalizoval, ochraňoval alebo bral úžitky. Skutočnosť, že ide o vec je zrejmá aj z inventárnej a technickej karty z 18.1.1988 a na nej vyčíslenej hodnoty 398 054 Kčs. So zreteľom na vôľu prevodcu a nadobúdateľa došlo k platnému prevodu majetku podľa Hospodárska zmluva z 10.11.1987.

10.6.Záverom odvolací súd poukazuje na rozhodnutie NS SR publikované pod R 27/2007, z ktorého cituje „Podľa ustanovenia § 118 ods.1 OZ sú predmetom občianskoprávných vzťahov veci a - ak to ich povaha pripúšťa - práva alebo iné majetkové hodnoty. Veci sú hnutelné a nehnuteľné, pričom za nehnuteľné sa považujú pozemky a stavby spojené so zemou pevným základom (§ 119 ods. 1, 2 OZ). Pozemky sa evidujú v katastri nehnuteľností v podobe parciel, ktoré majú geometrické a polohové určenie a sú zobrazené v katastrálnej mape a označené parcelnými číslami [§ 1 ods. 1 písm. a), § 3 písm. a), b), § 4 a § 27 písm. a) KZ]. Pozemok, ktorý je pre účely tohto zákona definovaný ustanovením § 27 písm. a) ako časť zemského povrchu oddelená od susedných častí hranicou územnej správnej jednotky alebo hranicou katastrálneho územia, hranicou vlastníckou, hranicou držby, hranicou druhov pozemkov, prípadne rozhraním spôsobu využitia pozemkov, je - v podobe časti zemského povrchu - v zmysle § 119 ods.2 OZ vecou nehnuteľnou, teda samostatným predmetom občianskoprávných (v tomto prípade vlastníckych) vzťahov; nemusí byť vždy totožný s parcelou, ale môže zahŕňať viac parciel, prípadne častí rôznych parciel, alebo naopak byť časťou parcely jedinej.“

10.7.Podľa rozsudku NS ČR, sp. zn. 22Cdo/3336/2006 „Majetkom sa rozumie veci hnutelné a nehnuteľné, pohľadávky, iné práva a iné hodnoty ocenené peniazmi. Hotovostné finančné prostriedky môžu byť predmetom občianskoprávných vzťahov ako veci.“

10.8.Námietka žalovanej, že verejná zeleň musí byť presne definovaná a zapísaná na LV alebo v inom registri je z dôvodu uvedenom v predchádzajúcom bode nedôvodná.

11.1.Pokiaľ ide o odvolateľkou nastolenú otázku, či vznik práva zodpovedajúceho vecnému bremenu možno vzťahovať aj na kategóriu verejnej zelene, odvolací súd uvádza nasledovné.

11.2.Podľa názoru odvolacieho súdu, pokiaľ zákon č. 66/2009 Z.z. vo svojom § 1 ods. 2 hovorí o tom, že tento zákon sa primerane vzťahuje aj na usporiadanie vlastníckych vzťahoch k pozemkom, na ktorých je umiestnený cintorín, okrem pozemkov vo vlastníctve cirkvi, športový areál alebo verejná zeleň, ak tento cintorín, športový areál alebo verejná zeleň prešli do vlastníctva obce podľa osobitného predpisu, úpravu o primeranej aplikácii zákona č. 66/2009 Z.z. na pozemky podľa označeného § 1 ods. 2 nemožno zúžiť iba na usporiadanie vlastníckych vzťahov k týmto pozemkom, keďže zákon nevyklučuje zriadenie zákonného vecného bremena aj k pozemkom § 1 ods. 2 citovaného zákona.

11.3.Usporiadanie vlastníckych vzťahov podľa § 2 zákona č. 66/2009 Z.z. je poskytnutie náhradného pozemku vlastníčkovi pozemku pod stavbou zámennou zmluvou alebo usporiadanie v konaní o pozemkových úpravách. Do času takéhoto definitívneho usporiadania vlastníckych vzťahov však zákonodarca usporiadal vlastnícke vzťahy k pozemkom v zmysle § 1 ods. 1 a ods. 2 tohto zákona tak, že k nim zriadil podľa § 4 tohto zákona vecné bremeno. Niet žiadneho rozumného dôvodu, prečo by do času trvalého usporiadania vlastníckych vzťahov nemalo vzniknúť zákonné vecné bremeno aj k pozemkom vymenovaným v § 1 ods.2 tohto zákona a prečo by vo vzťahu k nim mal existovať odlišný režim v porovnaní s pozemkami podľa § 1 ods. 1 tohto zákona. Pokiaľ sám zákonodarca podľa § 1 ods. 2 tohto zákona upravil primerané použitie zákona aj na pozemky, na ktorých je umiestnený cintorín, športový areál alebo verejná zeleň, postavil ich tak na roveň tých pozemkov, na ktorých sa nachádzajú stavby v zmysle § 1 ods. 1 tohto zákona, preto niet dôvodu pre iný režim pozemkov, na ktorých sa nachádza verejná zeleň oproti pozemkom, na ktorých sa nachádza stavba. Odvolací súd preto s predmetnou argumentáciou odvolateľov nesúhlasí.

11.4. Rovnaký právny názor v tejto otázke vyslovil tiež Krajský súd v Košiciach v rozhodnutiach sp. zn. 6Co/197/2022 z 21.3.2023, sp. zn. 6Co/133/2022 z 8.8.2023 a sp. zn. 6Co/78/2022 z 13.9.2022 (posledný z menovaných rozhodnutí posudzoval vznik vecného bremena vo vzťahu k Borovicovému háju).

12.1. Odvolateľka síce spochybňuje, aby sa vznik vecného bremena vzťahoval aj na kategóriu verejnej zelene majúc za to, že takéto stavby nevykazujú obdobné charakteristické znaky ako byty/bytové domy podľa zákona o vlastníctve bytov (inak je tomu v prípade stavieb podľa § 1 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z., ohľadne ktorých je možné akceptovať poukaz na vzájomnú podobnosť a možný systematický výklad medzi pravidlami ZoMU a ZoVB), podľa názoru odvolacieho súdu ale opomenula podstatný zámer zákona č. 66/2009 Z.z., ktorým je usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom vymedzeným tak v § 1 ods.1, ako aj v § 1 ods.2. Práve so zámerom zákonodarca usporiadať vlastnícke vzťahy aj vo vzťahu k osobitne vymenovanej kategórii pozemkov, na ktorých je umiestnená verejná zeľaň, je potrebné vyvodit' vznik zákonného vecného bremena aj voči tejto osobitne vymenovanej kategórii.

12.2. V dôvodovej správe k zákonu č. 66/2009 Z.z. je ohľadom tejto problematiky uvedené: „Primerane podľa tohto zákona budú môcť byť usporiadané aj pozemky, na ktorých sa nachádza cintorín, športový areál vo vlastníctve obce alebo verejná zeľaň. Podľa zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov obce pri výkone samosprávy zabezpečujú, okrem iného, aj správu a údržbu verejnej zelene, výstavbu, údržbu a správu športových zariadení a obecného cintorína. Obecný cintorín je obec povinná zriadiť podľa zákona č. 470/2005 Z. z. o pohrebníctve v znení zákona č. 355/2007 Z. z. V minulosti mali túto povinnosť národné výbory, ktoré cintoríny často rozširovali aj na majetkovoprávne neusporiadané pozemky. Ak sa vlastníci pozemkov, na ktorých sa nachádzajú cintoríny, budú dožadovať uplatnenia svojich vlastníckych práv, bude môcť obec tieto vzťahy usporiadať podľa navrhovaného zákona.“ (zdroj - Komentár ASPI), potom možno vyvodit', že zákonodarca „inšpirovaný“ práve zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení považoval za potrebné ciele a zámer zákona č. 66/2009 Z.z. vzťahnúť výslovne na cintorín (obecný), športový areál a verejnú zeľaň, keďže tieto spadajú pod povinnú správu obce.

13. Odvolateľka tiež namietala, že zo strany súdu išlo o zmenu právnej kvalifikácie žalobou uplatneného nároku, na ktorú žalobkyňa nemala možnosť procesne reagovať a náležitým spôsobom rozporovať právne závery súdu. Odvolací súd k uvedenému upriamuje pozornosť na zápisnicu o pojednávaní zo dňa 24.1.2023, z ktorej vyplýva, že súd na tomto pojednávaní postupoval podľa § 181 ods. 2 CSP a vyslovil tiež svoje predbežné právne posúdenie, o.i., že predmetný nárok bude kvalifikovať ako nárok na náhradu za vecné bremeno vniknuté podľa zák. č. 66/2009 Z.z. v zmysle § 1 ods. 2, keď mal tiež za preukázaný prechod vlastníctva k Borovicovému háju na mesto Košice. Preto predmetná odvolacia námietka nie je dôvodná.

14.1. Odvolateľka v odvolaní vyslovila tiež záver o neplatnosti Hospodárskej zmluvy zo dňa 10.11.1987, a to z niekoľkých dôvodov. Svoju argumentáciu o absolútnej neplatnosti Hospodárskej zmluvy v priebehu konania pred súdom prvej inštancie nepoužila a prvýkrát ju predostrela až v podanom odvolaní, hoci predmetnú Hospodársku zmluvu pripojil žalovaný už k podanému odporu (ktorý odpor spolu so všetkými jeho prílohami bol zástupkyňi žalobkyne doručený ešte postupom v upomínacom konaní).

14.2. Ohľadne predmetnej odvolacej námietky nenastal ani jeden z prípadov predpokladaných v § 366 CSP, kedy prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť. Predmetná argumentácia odvolateľky ako prostriedok procesného útoku, resp. procesnej obrany nebola uplatnená v konaní pred súdom prvej inštancie, netýka sa procesných podmienok, netýka sa vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, ňou žalobkyňa nepreukazuje, aby v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a napokon nejde o prostriedok procesného útoku, resp. procesnej obrany, ktorý by žalobkyňa bez svojej viny nemohla uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. Odvolací súd preto predmetnú odvoláciu námietku vyhodnotil ako neprípustnú.

15.1. Rovnako nedôvodná je námietka žalobkyne v tom smere, že pred vydaním stavebného povolenia bolo nutné pozemok majetkovoprávne vysporiadať a predložiť list vlastníctva. Dôkazom vysporiadania pozemku, ako aj skutočnosti, že sa podľa uvedeného rozhodnutia postupovalo, bola Hospodárska zmluva z 10.11.1987, ktorou došlo k prevodu nehnuteľností „Borovicový háj“ o výmere 11,4245 ha. Správou národného majetku „Borovicový háj“ bol poverený Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košíc, ktorý správu ku dňu 30.11.1987 odovzdal Záhradníckemu a sad. podniku mesta Košíc -

Správa verejnej zelene Košice. Zmluva bola uzatvorená v súlade s § 347 Hospodárskeho zákonníka bezodplatne a podľa bodu 9 tejto zmluvy bol vykonaný zápis v evidencii nehnuteľností.

15.2. Je pravdou, že žalovaný vzhľadom na časový odstup niektoré relevantné doklady nevie dohľadať. S vzhľadom na to, že ide o stavbu riadne a dlhodobu užívanú ako verejnú zezeň možno usudzovať, že stavba je povolená. Žalobkyňa neuviedla žiadne konkrétne námietky, pre ktoré by bol dôvod domnievať sa, že na túto stavbu nebolo vydané stavebné povolenie, resp. kolaudačné rozhodnutie alebo že by vznikla a užíva sa bez potrebných povolení. V tejto súvislosti odvolací súd dal do pozornosti rozsudok Najvyššieho súdu SR 5Cdo/71/2008.

16.1. Pokiaľ ide o namietanú jednorazovú povahu náhrady za zákonom zriadené vecné bremeno, a súdom uznanú námietku premlčania, odvolací súd uvádza, že aj keď samotný z. č. 66/2009 Z.z. neuvádza, že vecné bremeno vzniká za náhradu, požiadavku náhrady za vecné bremeno súdy už stabilne odvodzujú zo všeobecne uznávaných princípov, príkazu na ochranu základných práv a slobôd, teda zo základného práva vlastníť a užívať majetok. I v prípade zriadenia vecného bremena podľa zákona č. 66/2009 Z.z. je namieste primeraná náhrada (čl. 20 ods. 4 ústavy).

16.2. Pri zvažovaní výšky primeranej náhrady nie je rozhodujúca povaha verejného záujmu, kvôli ktorému je obmedzené právne postavenie vlastníka. Zreteľ treba brať na intenzitu, rozsah a dĺžku trvania núteného obmedzenia vlastníka. V prípade vecného bremena vzniknutého podľa z. č. 66/2009 Z.z. treba vychádzať zo skutočností, že vlastník pozemku pod stavbou, ktorá prešla do vlastníctva obce alebo vyššieho územného celku je fakticky obmedzený v držaní svojho majetku, v jeho užívaní a v požívaní jeho plodov a úžitkov, aj v nakladaní alebo akejkoľvek dispozícii s ním. Inak povedané, zostalo mu iba habere v podobe tzv. holého vlastníctva bez možnosti vykonávať akékoľvek vlastnícke oprávnenie. Rovnako treba prihliadať na dĺžku trvania obmedzujúceho zásahu. Irelevantné ale je, že zákonodarca zrejme nepredpokladal trvanie obmedzujúceho zásahu do konečného vysporiadania vlastníckeho vzťahu k pozemku po taký dlhý čas, ako k nemu v skutočnosti dochádza (porovnaj uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo/175/2019 zo dňa 27.4.2022).

17. Súd prvej inštancie rozhodol vo veci zamietavým spôsobom, pretože považoval predmetný nárok za premlčaný v trojročnej lehote počítanej od 1.7.2009 vychádzajúc pritom zo záveru o tom, že žalobkyni patrí nárok na jednorazovú odplatu a jeho rozhodnutie je v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu SR.

18.1. Do pojmu ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu patria predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Ďalej je to prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu alebo aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného naň nadviazali.

18.2. Možno poukázať na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/194/2018 zo dňa 26.8.2019 a sp. zn. 8Cdo/17/2019 zo dňa 30.11.2020, ktoré vychádzajú z rozhodnutí Najvyššieho súdu SR zo dňa 14.4.2016 sp. zn. 3Cdo/49/2014 (R 73/2016) a zo dňa 24.3.2016 sp. zn. 7Cdo/26/2014, ktoré sa týkali priznávania primeranej náhrady za zriadenie vecného bremena podľa § 23 ods. 5 zák. č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov konštatujúc, že v nich vyslovený právny názor je plne prijateľný a použiteľný aj na priznávanie primeranej náhrady za zriadenie vecného bremena podľa zák. č. 66/2009 Z.z.

18.3. Uznesením Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.2.2023 sp. zn. 7Cdo/363/2021 bol vo veci dovolania žalovaného zrušený rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo 7. júla 2021 sp. zn. 3Co/58/2020, keď v tam prejednáwanej veci Okresný súd Michalovce v poradí druhým rozsudkom z 10. júna 2020 č.k. 19C/247/2016-289 zaviazal žalovaného k zaplateniu peňažnej čiastky a zamietol žalobu v časti požadovaného úroku z omeškania za obdobie od 15.2.2017 do 16.2.2017, keď rozhodol o peňažnom nároku žalobcu na náhradu za vecné bremeno zriadené zákonom č. 66/2009 Z.z., ktorý bol napadnutým rozsudkom Krajského súdu v Košiciach potvrdený. Krajský súd v Košiciach pritom vychádzal z právneho záveru o tom, že primeraná náhrada za nútené obmedzenie vlastníckeho práva je poskytovaná za dobu vopred neurčitú, a teda možno uvažovať o pravidelných platbách primeranej náhrady počas trvania núteného obmedzenia, a to v podobe primeranej náhrady, preto bol ústavný dôvod na priznanie opakujúcich sa dávok primeranej náhrady. Dovolací súd v súvislosti s podaným dovolaním dospel k záveru, že oba nižšie súdy nezaujali žiadne stanovisko k zásadnej argumentácii

žalovaného, podľa ktorej k obmedzeniu vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam došlo dňom vzniku zákonného vecného bremena dňa 1.9.2009, pričom na plnenie mal nárok len vlastník zaťaženého pozemku v čase vzniku zákonného vecného bremena a potom ďalší vlastník nadobudol vlastnícke právo už obmedzené zákonným vecným bremenom, pretože predmetné vecné bremeno vzniká in rem a vzťahuje sa na každého vlastníka vecného bremena zaťaženého pozemku (odkazujúc tiež na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/49/2014). Dovolací súd nad rámec dovolacieho prieskumu dal do pozornosti, že: 25. Problematika náhrady za zákonné vecné bremeno vzniknuté podľa § 4 ods.1 zákona č. 66/2009 Z.z. bola medzičasom predmetom viacerých rozhodnutí dovolacieho súdu, napr. sp. zn. 2Cdo/194/2018 a 8Cdo/17/2019, na ktoré sa dovolateľ odvolával už v odvolacom konaní, 4Cdo/175/2019 a 5Cdo/116/2021. Rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4MCdo/2/2014 bolo zrušené nálezom Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 349/2015 zo dňa 19. januára 2016. Ústavnú sťažnosť vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok podľa článku 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/17/2019 z 30. novembra 2020 Ústavný súd SR odmietol uznesením sp. zn. III. ÚS 537/2021 zo dňa 30. septembra 2021. Urobil tak z dôvodu, že sťažovateľmi spochybňovaný výklad relevantnej právnej normy v konkrétnych okolnostiach veci (nesúhlas právnym názorom najvyššieho súdu, že sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, keď v čase vydania rozhodnutia odvolacieho súdu nebolo známe žiadne rozhodnutie najvyššieho súdu meritórne riešiace otázku nároku na opakovanú primeranú náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva zákonným vecným bremenom (podľa zákona č. 66/2009 Z.z.) sa môže stať predmetom ústavného prieskumu až vtedy, keď bude vec právoplatne skončená.

18.4.Podobne postupoval NS SR v uznesení sp. zn. 4Cdo/102/2022 zo dňa 31.5.2023, keď zrušil rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21C/7/2020 a tiež Okresného súdu Prešov sp. zn. 11C/133/2012 odkazujúc ohľadne peňažného nároku žalobcu na náhradu za vecné bremeno zriadené zákonom č. 66/2009 Z.z. na závery rozhodnutí najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/194/2018 a 8Cdo/17/2019, ktoré označil súčasne za ustálenú rozhodovaciu prax.

19.V kontexte s uvedeným možno uzavrieť, súd prvej inštancie rozhodol vo veci zamietavým spôsobom, pretože považoval predmetný nárok za premičaný v trojročnej lehote počítanej od 1.7.2009 vychádzajúc pritom zo záveru, že žalobkyni patrí nárok na jednorazovú odplatu a jeho rozhodnutie je v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu SR.

20.Odvolací súd rovnako potvrdil aj závislý výrok o trovách konania, lebo je vecne správny.

21.O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods.1 CSP v spojení s § 255 ods.1 CSP a § 262 ods.1 CSP. Žalovaný bol v odvolacom konaní plne úspešný, preto má nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnej žalobkyni v rozsahu 100%.

22.Pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté: 3 hlasy za (§ 393 ods.2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).